

THE INTERPLAY LEVELS BETWEEN SUFFIXES THAT STUDENTS COULD USE AND THAT USED AT TEXTS IN TEXTBOOKS

Kadir DURU¹ & Zekerya BATUR²

ABSTRACT

The purpose of this study is to compare the level of interplay in derivational and inflection suffixes that middle school 5th grade students used at written expressions and that used at texts of 5th grades Turkish textbooks. Meanwhile, it aims to also create a list of suffixes that students used. Due to Turkish language have an eclectic structure, it contains a wide range of diverse derivational and inflection suffixes. This richness of suffixes increase both the diversity of vocabulary in language and the diversity of rules about which words are inflected in the sentences. Thus, teaching derivational and inflection suffixes in Turkish language has a significant impact on teaching Turkish language. Moreover, it should be harmony between the texts used as one of the most important teaching materials and the structure of language that students could use. The texts should encourage their language developments and support the acquisition of new language skills. Resultly, the texts used in textbooks needs to be examined multidimensionally. In study, at starting period of 6th grades, written materials were collected from 73 female and 48 male students who studied at 5th grades in 2013-2014 years. Firstly, suffixes were diagnosed in these materials, and then suffixes used at 36 texts that students at 5th grades read in Turkish course textbook was compared with those of in these materials. Furthermore, the lists of frequencies regarding students and texts were created and the level of interplay between these lists was determined. The findings showed that there is any differentiation between suffixes that students could use and that included at texts, and male and female students could also use them at different levels. These differences was showed in lists.

Key Words: Inflection suffixes, derivational suffixes, textbooks, Turkish language teaching, vocabulary.

ÖĞRENCİLERİN KULLANDIKLARI EKLERLE DERS KİTAPLARINDAKİ METİNLERDE KULLANILAN EKLERİN ÖRTÜŞME DÜZEYLERİ³

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları çekim ve yapım ekleri ile 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki metinlerde kullanılan çekim ve yapım eklerinin örtüşme düzeylerini karşılaştırmak, bunu yaparken de öğrencilerin kullandıkları eklerin bir listesini oluşturabilmektir. Türkçe, eklemeli yapısı dolayısıyla bünyesinde çok çeşitli çekim ve yapım eklerini barındırmaktadır. Bu ek zenginliği, hem dilin kelime çeşitliliğini em de kelimelerin cümle içinde çekimlenmelerine dair kuralların çeşitliliğini artırmaktadır. Bu sebeple Türkçedeki eklerin öğretimi, Türkçenin öğretimi içinde önemli bir etkiye sahiptir. Ayrıca, Türkçenin öğretiminde en önemli materyallerden biri olarak kullanılan metinlerle öğrencilerin kullandıkları dil arasında paralellik olmalıdır. Metinler, öğrencilerin dil gelişimlerini desteklemeli ve onlara yeni dil becerileri edinmelerinin önünü açmalıdır. Bu sebeple de ders kitaplarında kullanılan metinlerin çok boyutlu olarak incelenmesi gerekmektedir. Çalışmada, 2013-2014 öğretim yılında bir devlet okulunun 5. sınıfında öğrenim görmüş 73 kız ve 48 erkek öğrenciden 6. sınıfın başında yazılı materyaller toplanmıştır. Bu materyallerdeki ekler tespit edilerek öğrencilerin 5. sınıfta Türkçe ders kitabında okudukları 36 metinde kullanılan eklerle karşılaştırılmıştır. Araştırmada, öğrencilere ve metinlere ait ek sıklık listeleri oluşturulmuş ve bu listelerin örtüşme düzeyleri belirlenmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerin kullandıkları eklerle metinlerde kullanılan eklerin ve erkek öğrencilerle kız öğrencilerin kullandıkları eklerin birbirinden farklı oldukları tespit edilmiştir. Söz konusu bu farklar listelerde gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çekim eki, yapım eki, ders kitabı, Türkçe eğitimi, kelime hazinesi.

¹ Doktora Öğrencisi., Uşak Üniversitesi, Türkçe Eğitimi.

² Doç. Dr., Uşak Üniversitesi, Türkçe Eğitimi.

³ Bu çalışmanın bir kısmı 28-30 Mayıs 2015 tarihlerinde Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi tarafından düzenlenen 1. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. Giriş

Yapılan araştırmalar, ana dili ediniminin karmaşık ve çok boyutlu bir sürece dayandığını göstermektedir. İnsanın, hayatı boyunca bütün düşünme, duyumsama ve ifade etme becerilerini şekillendiren dilin bir kurallar bütünü olarak değil, beceriler alanı olarak görülmesi gerektiği; ana dili öğretiminin de dil becerileri kazandırma süreci olduğu sıkça vurgulanmaktadır. Beceri kazandırmak, pek çok yöntem ve materyalin birbiriyle ve öğrencinin hayatıyla etkileşimli olarak kullanılmasını gerektirmektedir.

Bir dilin -en küçüğünden en büyüğüne kadar- bütün parçaları, o dilin öğretiminde hayati öneme sahiptir. Bu sebeple, Türkçenin öğretiminde hiçbir unsur önemsiz ve/veya gereksiz görülmemelidir. Sadece, -belki- dile ait kuralların ya da öğelerin bazılarının herhangi bir sebeple öncelenmesi ya da ötelenmesi, ana dili öğretiminde öğrenciye tedricen verilmesi ya da hiyerarşik bir sırayla öğrencinin öğrenim hayatına yerleştirilmesi söz konusu olabilmektedir. Öğretim programlarının amacı da bu sırayı ve ölçüyü belirleyerek öğretim etkinliklerinin bir plan çerçevesinde yürütülmesini sağlamaktır.

Ana dili öğretimi içerisinde dil bilgisi öğretiminin de ayrı bir yeri vardır. Her ne kadar son yıllarda dil bilgisi öğretiminin yeri ve ana dili öğretimine katkısı tartışmalı hale gelmiş olsa da bir dilin kurallar bütününe ifade eden dil bilgisi, dil öğretiminde her zaman önemli bir alan olagelmıştır. Bu bağlamda, dil bilgisi öğretimi üzerinde yapılan tartışmaların “Dil bilgisi öğretimi gerekli midir?” noktasından çok, “Dil bilgisi öğretimi daha etkili ve verimli hale nasıl getirilmelidir?” çerçevesinde şekillenmelidir. Dil bilgisi öğretiminde temel amaç, öğrencilere temel dil becerilerini kazanacakları dilin kurallarını eksiksiz bir şekilde öğretmektir. Bu kurallar, birey tarafından günlük hayata da yansıtılacaktır (Erçaçan, 2013; Sağır, 2002). Bu açıdan bakıldığında, dil bilgisi öğretiminin alt başlıklarından biri olarak değerlendirebileceğimiz eklerin öğretimi de önemli bir konu haline gelmektedir.

Dil bilgisini sadece bir kurallar manzumesi olarak görmek doğru bir yaklaşım değildir. Bu sebeple de doğrudan doğruya kuralların öğretilmesiyle amacına ulaşabilecek bir dil beceri alanı olarak değerlendirilmemelidir. Dil bilgisi kuralları metinler yoluyla öğrencilere kavratılmalı ve öğrencinin metin içinde gördüğü kuralı sezgileri aracılığıyla zihninde yapılandırması gerekmektedir. Bu metinler öğrencilerin seviyelerine uygun hazırlanmalı ve öğrencilere öğretilecek dil bilgisi kurallarına dair etkinliklerin uygulanabilmesi için gerekli niteliklere sahip olmalıdır (Güneş, 2007; Dolunay, 2010).

Gramer Terimleri Sözlüğü’nde çekim ekleri “*Ad veya fiil soylu kelimeler üzerine gelerek, bağlı oldukları kelime gruplarına göre, kelimeler arasında durum, iyelik, çokluk, kip, zaman, şahıs, sayı vb. ilişkiler kuran ek.*” şeklinde (Korkmaz, 2003: 58) ve yapım ekleri de “*Kelime kök ve gövdelerine getirilerek yeni kavramların yansıtılmasını, kavramlara karşılık yeni kelimeler yapılmasını sağlayan ek.*” şeklinde tanımlanmaktadır (Korkmaz, 2003: 240).

Gerek çekim ekleri gerekse yapım ekleri Türkçenin en hayati unsurlarıdır. Çünkü kelimelerin cümle içinde doğru bağlama oturtulabilmesi için çekim eklerine, bir kelimeyi kavramsal açıdan farklı başka bir kelimeye dönüştürebilmek için de yapım eklerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanında, Türkçenin zenginliğini artırmak adına yeni kelime ve kavram türetilirken yapım eklerinden büyük ölçüde yararlanılmaktadır. Yapım eklerinin bir diğer önemli işlevi ise, kelime öğretiminde kelimenin kökünden hareketle anlamının zihinde yapılandırılmasının etkin bir

yöntem olarak kullanılmasıdır. Yapım ekleri, kelime kökleri arasında kurduğu ilgi sayesinde isimden isim, isimden fiil, fiilden isim ve fiilden fiil türünde kelimeler türetmektedir. Bu sebeple, Türkçede kelime türlerinin oluşturacağı kümeler de önemli bir ölçüde yapım ekleri tarafından belirlenmektedir. Yapım eklerinin dil öğretimindeki en önemli işlevleri, aynı kavram alanına giren kelime kümelerini meydana getirmeleridir. Bu durum, kelime öğrenimi sürecinde aynı anlam ailesine mensup kelimelerin zihinde yapılandırılmasını ve öğreniminin kolaylaşmasını sağlamaktadır (Onan, 2009).

Kelime, Kurudayıoğlu ve Karadağ (2005: 307) tarafından “Zihinde belli bir kavramı karşılayan veya kavramlar arasındaki ilişkiyi sağlayan ve bağlam içerisinde kullanılmaya hazır –çekimlenmemiş-birimlerdir.” şeklinde tanımlanmaktadır. Türkçede kelime öğrenimi/öğretimi, kelimenin kendisini öğrenmekle/öğretmekle olabileceği gibi kelime türetme yollarının öğrenilmesi/öğretilmesiyle de mümkün olabilmektedir. Dolayısıyla, kelime türetme yollarının ve kurallarının öğretimiyle kelime hazinesinin geliştirilmesi arasında doğrudan bir bağlantı kurulabilmektedir. Yeni kelime türetme yoluyla yeni anlamlar karşılama olanağı, eklemeli diller için önemli bir özelliktir. Türkçenin sondan eklemeli bir dil olma özelliği (Ergin, 2002), kelime türetebilme özelliğinin Türkçeyi öğrenen bireylerin kelime hazinelerini geliştirmesi bakımından son derece yararlı olduğunu, bunun için de dil bilgisi öğretimi içerisinde Türkçenin çekim ve yapım eklerinin mutlaka öğretilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Kurudayıoğlu ve Karadağ (2010) tarafından yapılan bir çalışmada, kelime türetebilme özelliğinin kelime hazinesiyle ilişkisine dikkat çekilmekte ve Türkçe öğretiminde kelime hazinesi gelişimi bakımından Türkçenin ek kurallarının öğrenciye öğretilmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Ayrıca, özellikle ilköğretim aşamasında öğrencilere eklerle ilgili kuralların öğretilmesinin ve bu noktada farkındalık oluşturulmasının öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerini olumlu yönde etkileyeceği belirtilmektedir.

2. Yöntem

Araştırmanın amacı, ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları çekim ve yapım ekleri ile 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’ndaki metinlerde kullanılan çekim ve yapım eklerinin örtüşme düzeylerini karşılaştırmak, öğrencilerin kullandıkları eklerin bir listesini oluşturabilmektir. Bu amaçla şu araştırma sorularına cevap aranmaktadır:

1. Kız öğrencilerin kullandıkları eklerin çeşitleri ve kullanım öncelikleri nasıldır?
2. Erkek öğrencilerin kullandıkları eklerin çeşitleri ve kullanım öncelikleri nasıldır?
3. Bütün öğrencilerin kullandıkları eklerin çeşitleri ve kullanım öncelikleri nasıldır?
4. Ders kitaplarındaki metinlerde kullanılan eklerin çeşitleri ve kullanım öncelikleri nasıldır?
5. Öğrencilerin kullandıkları eklerle ders kitaplarındaki metinlerde kullanılan eklerin örtüşme düzeyleri nasıldır?

Çalışma betimsel olup tarama modelinde yapılmıştır. Bu kapsamda, 2013-2014 öğretim yılında bir devlet okulunun 5. sınıfını bitirerek 6. sınıfa geçmiş 73 kız ve 48 erkek öğrenciden oluşan gruba 40 dakika süre verilerek istedikleri bir konuda, istedikleri türde ve istedikleri uzunlukta yazı yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin oluşturdukları metinler toplanarak, yazıların başlıkları da dâhil olmak üzere, kullanılan kelimelerdeki bütün ekler listelenmiş ve uzman görüşlerine başvurularak

tasnif edilmiştir. Aynı işlem öğrencilerin 5. sınıfta okudukları ders kitaplarındaki 36 adet metne de uygulanmıştır. Eklerin tasnif edilmesi sırasında özellikle fiilimsi oluşturan birleşik yapılı ekler parçalanmadan tek bir ek olarak kabul edilmiş, fiil çekimlerinde kullanılan birleşik kip ekleri ise parçalanarak ayrı ayrı ekler olarak sayılmıştır.

Türkçenin fiil çekimlerinde 3. teklik kişi için –emir kipi hariç- bir kişi eki kullanılmamaktadır, çekimlenen fiildeki kişi anlamı ek kullanılmadan sağlanmaktadır. Bu sebeple 3. teklik kişi ile çekimlenmiş fiillerde kullanılmayan kişi eki listelere dâhil edilmemiştir.

Ekler tasnif edildikten sonra listeler ve tablolar oluşturularak bu listeler ve tablolar arasında karşılaştırmalar yapılmış, farklar ve benzerlikler ortaya konmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin kullandıkları Çekim eklerinin listeleri arasında karşılaştırmalar yapılırken, öğrenci ve metin başına kullanım ortalaması 1’in üzerinde olan ekler dikkate alınmış, diğer ekler karşılaştırma listelerine dâhil edilmemiştir. Konuyla ilgili araştırmacıların, çalışmada listelerin tamamını bulmaları ve listelerin tamamı üzerinde karşılaştırmalar yapmaları mümkündür. Yapım eklerinde ise öğrenci ve metin başına kullanım ortalaması 1’in üzerinde olan eklerin sayısı az olduğu için listelerin ilk 10 sırasında yer alan ekler karşılaştırılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Tablo 1. Kız Öğrencilerin Kullandıkları Çekim Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
3. Teklik Kişi İyelik Eki	-I	826	11,32
Yönelme Durum Eki	-A	605	8,29
Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-DI	592	8,11
Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-miş	511	7
Belirtme Durum Eki	-I	439	6,01
Çokluk Eki	-IAr	401	5,49
Tamlayan Eki	-In	250	3,42
1. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)m	238	3,26
Bulunma Durum Eki	-DA	230	3,15
Ek Fiil Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)DI	224	3,07
3. Çokluk Kişi Eki	-IAr	213	2,92
1. Teklik Kişi Eki	-(I)m	201	2,75
Şimdiki Zaman Kipi Eki	-yor	184	2,52
Geniş Zaman Kipi Eki	-(A)r	172	2,36
Ayrılma/Çıkma Durum Eki	-DAn	168	2,30
1. Çokluk Kişi Eki	-k	154	2,11
Olumsuzluk Eki	-mA	141	1,93
Ek Fiil Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)mİş	130	1,78
1. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)mİz	76	1,04
Ek Fiil 3. Teklik / Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-DIr	74	1,01
3. Çokluk Kişi İyelik Eki	-IArI	55	,75

1. Çokluk Kişi Eki	-Iz	38	,52
Gelecek Zaman Kipi Eki	-AcAk	36	,49
2. Teklik Kişi Eki	-sIn	34	,47
2. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)n	34	,47
Ek Fiil Koşul Kipi Eki	-(i)sA	27	,37
Tamlayan Eki	-im	24	,33
Olumsuzluk Eki	-mAz	22	,30
Gereklilik Kipi Eki	-mAlI	18	,25
2. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)nIz	14	,19
Koşul Kipi Eki	-sA	14	,19
2. Çokluk Kişi Eki	-In	13	,18
2. Çokluk Kişi Eki	-sInIz	13	,18
3. Teklik Kişi Eki	-sIn	13	,18
2. Teklik Kişi Eki	-n	11	,15
İstek Kipi Eki	-A	8	,11
1. Çokluk Kişi Eki	-Ilm	6	,08
Ek Fiil 1. Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-Iz	2	,03
Ek Fiil 1. Teklik Kişi Eki Geniş Zaman Kipi Eki	-Im	2	,03
2. Çokluk Kişi Eki	-(I)nIz	1	,01
3. Çokluk Kişi Eki	-sInIAr	1	,01
Ek Fiil 2. Teklik Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-sIn	1	,01
İlgi Zamiri Eki	-ki	1	,01

Tablo 1'in verilerine bakıldığında, kız öğrencilerin 43 çeşit çekim eki kullandıkları görülmektedir. Bu eklerden 23 tanesinin (%53) öğrenci başına kullanım ortalaması 1'in altında iken öğrenci başına kullanım ortalaması, diğer bir ifadeyle her öğrenci tarafından en az 1 defa kullanıldığı varsayılan eklerin sayısı 20'dir (%47). Öğrenci başına kullanımı 1'in üzerinde olan 20 çeşit çekim ekinin ilk 5 sırasında da –sırasıyla- 3. teklik kişi iyelik eki, yönelme durum eki, görülen geçmiş zaman kipi eki, duyulan geçmiş zaman kipi eki, belirtme durum eki bulunmaktadır. Kız öğrenciler isim çekim eklerinden olan 3. teklik kişi iyelik ekini en çok kullanmayı tercih etmişler, ancak kip ve durum eklerini de yoğun şekilde kullanmışlardır.

Tablo 2. Erkek Öğrencilerin Kullandıkları Çekim Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
3. Teklik Kişi İyelik Eki	-I	457	9,52
Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-mIş	386	8,04
Yönelme Durum Eki	-A	305	6,35
Çokluk Eki	-IAr	240	5
Belirtme Durum Eki	-I	223	4,65
Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-DI	196	4,08
Tamlayan Eki	-In	148	3,08
Bulunma Durum Eki	-DA	141	2,94
3. Çokluk Kişi Eki	-IAr	127	2,65
Geniş Zaman Kipi Eki	-(A)r	111	2,31
1. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)m	96	2

Ek Fiil Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)mİş	95	1,98
Şimdiki Zaman Kipi Eki	-yor	90	1,88
Ayrılma/Çıkma Durum Eki	-DAn	83	1,73
1. Teklik Kişi Eki	-(I)m	81	1,69
Olumsuzluk Eki	-mA	75	1,56
1. Çokluk Kişi Eki	-k	66	1,38
Ek Fiil Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)DI	59	1,23
1. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)mIz	53	1,1
Ek Fiil 3. Teklik / Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-DIr	35	,73
3. Çokluk Kişi İyelik Eki	-IArI	32	,67
Gelecek Zaman Kipi Eki	-AcAk	24	,5
Ek Fiil Koşul Kipi Eki	-(i)sA	22	,46
Olumsuzluk Eki	-mAz	21	,44
Tamlayan Eki	-im	21	,44
1. Çokluk Kişi Eki	-Iz	18	,38
İstek Kipi Eki	-A	12	,25
2. Çokluk Kişi Eki	-In	8	,17
2. Çokluk Kişi Eki	-sInIz	8	,17
2. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)nIz	8	,17
2. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)n	8	,17
3. Teklik Kişi Eki	-sIn	8	,17
1. Çokluk Kişi Eki	-IIm	7	,15
Ek Fiil 1. Teklik Kişi Eki Geniş Zaman Kipi Eki	-Im	6	,13
Koşul Kipi Eki	-sA	6	,13
2. Teklik Kişi Eki	-sIn	5	,1
Gereklilik Kipi Eki	-mAll	5	,1
2. Teklik Kişi Eki	-n	3	,06
2. Çokluk Kişi Eki	-(I)nIz	2	,04
3. Çokluk Kişi Eki	-sInIAr	1	,02
Ek Fiil 2. Teklik Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-sIn	1	,02

Tablo 2'nin verilerine bakıldığında, erkek öğrencilerin 41 çeşit çekim eki kullandıkları görülmektedir. Erkek öğrenciler, kız öğrenciler tarafından kullanılan ek fiil 1. çokluk kişi geniş zaman kipi ekini (-Iz: Biz onların elinde bir oyuncağız.) ve ilgi zamiri ekini (-ki: Kardeşiminki daha güzeldi.) hiç kullanmamışlardır. Erkek öğrencilerin kullandıkları eklerden 19 tanesinin (%46) öğrenci başına kullanım ortalaması 1'in üzerindeyken 22 tanesinin (%54) öğrenci başına kullanım ortalaması 1'in altındadır. Bu sonuç, Tablo 1 verileriyle karşılaştırıldığında çok yakın bir sonuçtur. Erkek öğrencilerin ilk 5 sırada kullandıkları çekim ekleri –sırasıyla- 3. teklik kişi iyelik eki, duyulan geçmiş zaman kipi eki, yönelme durum eki, çokluk eki, belirtme durum eki şeklindedir. Bu bağlamda Tablo 1 ve Tablo 2'deki veriler karşılaştırıldığında, hem erkek hem de kız öğrencilerin en çok kullandıkları çekim ekinin 3. teklik kişi iyelik eki olduğu görülmektedir. Bunun yanında, öğrencilerin ilk 5 sırada kullandıkları eklerin 4'ü aynı eklerden oluşmakta ancak kullanım sıklıkları ve sıraları farklılık göstermektedir.

Tablo 3. Kız ve Erkek Öğrencilerin Kullandıkları Çekim Eklerinin Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması 1'in Üzerinde Olanlarının Karşılaştırmalı Listesi

Kız Öğrenciler			Erkek Öğrenciler		
Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması	Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
3. Teklik Kişi İyelik Eki	-I	11,32	3. Teklik Kişi İyelik Eki	-I	9,52
Yönelme Durum Eki	-A	8,29	Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-mİş	8,04
Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-DI	8,11	Yönelme Durum Eki	-A	6,35
Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-mİş	7	Çokluk Eki	-lAr	5
Belirtme Durum Eki	-I	6,01	Belirtme Durum Eki	-I	4,65
Çokluk Eki	-lAr	5,49	Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-DI	4,08
Tamlayan Eki	-In	3,42	Tamlayan Eki	-In	3,08
1. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)m	3,26	Bulunma Durum Eki	-DA	2,94
Bulunma Durum Eki	-DA	3,15	3. Çokluk Kişi Eki	-lAr	2,65
Ek Fiil Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)DI	3,07	Geniş Zaman Kipi Eki	-(A)r	2,31
3. Çokluk Kişi Eki	-lAr	2,92	1. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)m	2
1. Teklik Kişi Eki	-(I)m	2,75	Ek Fiil Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)mİş	1,98
Şimdiki Zaman Kipi Eki	-yor	2,52	Şimdiki Zaman Kipi Eki	-yor	1,88
Geniş Zaman Kipi Eki	-(A)r	2,36	Ayrılma/Çıkma Durum Eki	-DAn	1,73
Ayrılma/Çıkma Durum Eki	-DAn	2,30	1. Teklik Kişi Eki	-(I)m	1,69
1. Çokluk Kişi Eki	-k	2,11	Olumsuzluk Eki	-mA	1,56
Olumsuzluk Eki	-mA	1,93	1. Çokluk Kişi Eki	-k	1,38
Ek Fiil Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)mİş	1,78	Ek Fiil Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)DI	1,23
1. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)mİz	1,04	1. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)mİz	1,1
Ek Fiil 3. Teklik / Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-Dİr	1,01			

Tablo 3'ün verilerine bakıldığında, kız ve erkek öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullanmayı tercih ettikleri fakat eklerin sırasının birbirinden farklı olduğu görülmektedir. Listeler dikkatle incelendiğinde, eklerin kullanım sırasındaki farkların da çok büyük farklar olmadığı görülebilmektedir. Her iki cinsiyette de ilk sırada tercih edilen ekin aynı olması da dikkate değer bir bulgudur.

Tablo 4. Bütün Öğrencilerin Kullandıkları Çekim Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
3. Teklik Kişi İyelik Eki	-I	1293	10,69
Yönelme Durum Eki	-A	910	7,52
Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-mİş	897	7,41
Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-DI	788	6,51
Belirtme Durum Eki	-I	662	5,47
Çokluk Eki	-lAr	641	5,3
Tamlayan Eki	-In	398	3,29

Bulunma Durum Eki	-DA	371	3,07
3. Çokluk Kişi Eki	-lAr	340	2,81
1. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)m	334	2,76
Geniş Zaman Kipi Eki	-(A)r	283	2,34
Ek Fiil Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)DI	283	2,34
1. Teklik Kişi Eki	-(I)m	282	2,33
Şimdiki Zaman Kipi Eki	-yor	274	2,26
Ayrılma/Çıkma Durum Eki	-DAn	251	2,07
Ek Fiil Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)mİş	225	1,86
1. Çokluk Kişi Eki	-k	220	1,82
Olumsuzluk Eki	-mA	216	1,79
1. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)mIz	129	1,07
Ek Fiil 3. Teklik / Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-DIr	109	,9
3. Çokluk Kişi İyelik Eki	-lArI	87	,72
1. Çokluk Kişi Eki	-Iz	56	,46
Gelecek Zaman Kipi Eki	-AcAk	50	,41
Ek Fiil Koşul Kipi Eki	-(i)sA	49	,4
Tamlayan Eki	-im	45	,37
Olumsuzluk Eki	-mAz	43	,36
2. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)n	42	,35
2. Teklik Kişi Eki	-sIn	39	,32
Gereklilik Kipi Eki	-mAll	23	,19
2. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)nIz	22	,18
2. Çokluk Kişi Eki	-In	21	,17
3. Teklik Kişi Eki	-sIn	21	,17
2. Çokluk Kişi Eki	-sInIz	21	,17
İstek Kipi Eki	-A	20	,17
Koşul Kipi Eki	-sA	20	,17
2. Teklik Kişi Eki	-n	14	,12
1. Çokluk Kişi Eki	-IIm	13	,11
Ek Fiil 1. Teklik Kişi Eki Geniş Zaman Kipi Eki	-Im	8	,07
2. Çokluk Kişi Eki	-(I)nIz	3	,02
Ek Fiil 1. Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-Iz	2	,02
Ek Fiil 2. Teklik Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-sIn	2	,02
3. Çokluk Kişi Eki	-sInlAr	2	,02
İlgi Zamiri Eki	-ki	1	,01

Tablo 4'ün verilerine bakıldığında, öğrencilerin 43 çeşit çekim eki kullandıkları görülmektedir. Bu eklerden 19 tanesi (%44) öğrenci başına en az 1 kez kullanılmışken 24 tanesinin (%56) öğrenci başına kullanım ortalaması 1'in altında kalmaktadır. Öğrencilerin en çok kullandıkları çekim eki 3. teklik kişi iyelik ekidir. Durum eklerinde ise öğrencilerin en çok tercih ettikleri ek yönelme durum eki olmuştur. Öğrenciler bildirme kip eklerinden en çok duyulan geçmiş zaman kipi ekini

kullanmayı tercih etmektedirler. Kip eklerinin kullanımında görülen geçmiş zaman kipi eki ikinci sırada yer alırken üçüncü sırada geniş zaman ve dördüncü sırada şimdiki zaman kipi eki kullanılmıştır. Bildirme kiplerin gelecek zaman kipi ekinin en az kullanılan bildirme kipi olması önemli bir bulgudur.

Tablo 5. Metinlerde Kullanılan Çekim Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Metin Başına Kullanım Ortalaması
3. Teklik Kişi İyelik Eki	-I	1247	34,64
Çokluk Eki	-lAr	934	25,94
Yönelme Durum Eki	-A	556	15,44
Belirtme Durum Eki	-I	529	14,69
Bulunma Durum Eki	-DA	468	13
Tamlayan Eki	-In	449	12,47
Geniş Zaman Kipi Eki	-(A)r	371	10,31
Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-DI	342	9,5
Ayrılma/Çıkma Durum Eki	-DAn	260	7,22
Ek Fiil Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)DI	254	7,06
Şimdiki Zaman Kipi Eki	-yor	185	5,14
Ek Fiil 3. Teklik / Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-DIr	181	5,03
Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-mİş	173	4,81
1. Teklik Kişi Eki	-(I)m	149	4,14
Olumsuzluk Eki	-mA	141	3,92
1. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)m	129	3,58
1. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)mİz	114	3,17
3. Çokluk Kişi Eki	-lAr	86	2,39
3. Çokluk Kişi İyelik Eki	-lArI	81	2,25
Olumsuzluk Eki	-mAz	45	1,25
Ek Fiil Koşul Kipi Eki	-(i)sA	43	1,19
Koşul Kipi Eki	-sA	41	1,14
1. Çokluk Kişi Eki	-Iz	38	1,06
Ek Fiil Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)mİş	35	,97
1. Çokluk Kişi Eki	-k	30	,83
Gelecek Zaman Kipi Eki	-AcAk	28	,78
Gereklilik Kipi Eki	-mAII	24	,67
2. Çokluk Kişi Eki	-sInIz	23	,64
2. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)nIz	23	,64
Tamlayan Eki	-im	21	,58
3. Teklik Kişi Eki	-sIn	20	,56
İstek Kipi Eki	-A	20	,56
2. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)n	18	,5
1. Çokluk Kişi Eki	-Ilm	17	,47
Ek Fiil 1. Teklik Kişi Eki Geniş Zaman Kipi Eki	-Im	16	,44
2. Çokluk Kişi Eki	-In	14	,39
2. Teklik Kişi Eki	-n	13	,36
2. Teklik Kişi Eki	-sIn	12	,33
2. Çokluk Kişi Eki	-(I)nI	6	,17
3. Çokluk Kişi Eki	-sInlAr	3	,08
Ek Fiil 1. Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-Iz	3	,08

Tablo 5'in verilerine göre, ders kitaplarındaki metinlerde 42 çeşit çekim eki kullanıldığı görülmektedir. Buna göre, ders kitaplarındaki metinlerde öğrencilerin kullandıkları çekim eklerinden olan ilgi zamiri ekine hiç rastlanmamıştır. Metinlerde kullanılan çekim eklerinin 23

tanesi (%55) metin başına kullanım ortalaması bakımından ortalama 1'in üzerindedir. 19 ek (%45) ise metin başına kullanım ortalamasında 1'in altındadır. Metinlerde en çok kullanılan çekim eki 3. teklik kişi iyelik eki olmuştur. Bu bulgu, öğrencilerin bulgularıyla örtüşmektedir.

Tablo 6. Bütün Öğrencilerin Kullandıkları Çekim Ekleriyle Metinlerde Kullanılan Çekim Eklerinin Kullanım Ortalamaları 1'in Üzerinde Olanlarının Karşılaştırmalı Listesi

Bütün Öğrenciler			Metinler		
Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması	Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
3. Teklik Kişi İyelik Eki	-I	10,69	3. Teklik Kişi İyelik Eki	-I	34,64
Yönelme Durum Eki	-A	7,52	Çokluk Eki	-IAr	25,94
Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-mİş	7,41	Yönelme Durum Eki	-A	15,44
Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-DI	6,51	Belirtme Durum Eki	-I	14,69
Belirtme Durum Eki	-I	5,47	Bulunma Durum Eki	-DA	13
Çokluk Eki	-IAr	5,3	Tamlayan Eki	-In	12,47
Tamlayan Eki	-In	3,29	Geniş Zaman Kipi Eki	-(A)r	10,31
Bulunma Durum Eki	-DA	3,07	Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-DI	9,5
3. Çokluk Kişi Eki	-IAr	2,81	Ayrılma/Çıkma Durum Eki	-DAn	7,22
1. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)m	2,76	Ek Fiil Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)DI	7,06
Geniş Zaman Kipi Eki	-(A)r	2,34	Şimdiki Zaman Kipi Eki	-yor	5,14
Ek Fiil Görülen Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)DI	2,34	Ek Fiil 3. Teklik / Çokluk Kişi Geniş Zaman Kipi Eki	-DIr	5,03
1. Teklik Kişi Eki	-(I)m	2,33	Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-mİş	4,81
Şimdiki Zaman Kipi Eki	-yor	2,26	1. Teklik Kişi Eki	-(I)m	4,14
Ayrılma/Çıkma Durum Eki	-DAn	2,07	Olumsuzluk Eki	-mA	3,92
Ek Fiil Duyulan Geçmiş Zaman Kipi Eki	-(i)mİş	1,86	1. Teklik Kişi İyelik Eki	-(I)m	3,58
1. Çokluk Kişi Eki	-k	1,82	1. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)mIz	3,17
Olumsuzluk Eki	-mA	1,79	3. Çokluk Kişi Eki	-IAr	2,39
1. Çokluk Kişi İyelik Eki	-(I)mIz	1,07	3. Çokluk Kişi İyelik Eki	-IArI	2,25
			Olumsuzluk Eki	-mAz	1,25
			Ek Fiil Koşul Kipi Eki	-(i)sA	1,19
			Koşul Kipi Eki	-sA	1,14
			1. Çokluk Kişi Eki	-Iz	1,06

Tablo 6'ya bakıldığında, metinlerde kullanılan çekim eklerinde ilk 5 sırada 3. teklik kişi iyelik eki, çokluk eki, yönelme durum eki, belirtme durum eki ve bulunma durum eki bulunmaktadır. Bu sıralamanın, öğrencilerin tercih ettikleri eklerden farklı olduğu görülmektedir. Ancak, her iki listede de en çok kullanılan çekim ekinin aynı olması dikkat çekicidir.

Tablo 7. Kız Öğrencilerin Kullandıkları Yapım Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-DIk	113	1,55
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mA	109	1,49
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	108	1,48
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-Ip	100	1,37
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	94	1,29
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)l	87	1,19
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-II	81	1,11
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mAk	73	1
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-IIk	71	,97
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-An	70	,96
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAş	55	,75

İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-A	43	,59
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-DIr	42	,58
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-ArAk	41	,56
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-IncA	38	,52
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	37	,51
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	35	,48
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)t	35	,48
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CI	34	,47
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CA	31	,42
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAk	30	,41
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)rken	29	,4
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GI	28	,38
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAki	26	,36
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GIn	26	,36
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)k	24	,33
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-DIğIndA	23	,32
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-AcAk	20	,27
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)l	19	,26
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)m	19	,26
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CIk	19	,26
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-lAn	19	,26
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-I	15	,21
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-gil	14	,19
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ncI	13	,18
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CAk	13	,18
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAn	13	,18
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-lAş	12	,16
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-slz	12	,16
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ş	11	,15
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-A	9	,12
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-mIş	9	,12
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-mAdAn	8	,11
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	7	,1
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)y	6	,08
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)k	6	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AcAk	6	,08
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-mAn	6	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)v	5	,07
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-ç	5	,07
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-lAr	5	,07
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mA	5	,07
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-A / -A	4	,05
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-IcI	4	,05
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ntI	3	,04
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	3	,04
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-ki	3	,04
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-I	3	,04
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)r	2	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)t	2	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)t	2	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)z	2	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-An	2	,03
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-AslyA	2	,03
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-mAz	2	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mur	2	,03

İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sAl	2	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-İl	2	,03
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)k	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r / -mAz	1	,01
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(i)ken	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-AcAkken	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-AlI	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)m	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)r	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-CA	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-CAk	1	,01
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-DA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAn	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-DİkçA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-eş	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GAn	1	,01
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-ImS	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-İnç	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-kâr	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-İAş	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-m	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAcA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)n	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sİl	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-yorken	1	,01

Tablo 7'nin verilerine göre kız öğrenciler 94 çeşit yapım eki kullanmışlardır. Bu eklerin 8 tanesinin (%0,9) öğrenci başına kullanım ortalaması 1'in üzerindeyken 86 tane (%91) ekin öğrenci başına kullanım ortalaması 1'in altındadır. Dolayısıyla, kız öğrenciler yapım eklerinin kullanımında çekim eklerine göre –çeşitlilik bakımından- daha zengin bir kullanım göstermektedirler. Kullanılan eklerin 29 tanesi (%31) isimden isim yapan yapım eklerinden, 27 tanesi (%29) fiilden isim yapan yapım eklerinden, 21 (%22) tanesi fiilimsi eklerinden, 10 tanesi (%11) isimden fiil yapan yapım eklerinden ve 7 tanesi de (%7) fiilden fiil yapan yapım eklerinden oluşmaktadır.

Tablo 8. Erkek Öğrencilerin Kullandıkları Yapım Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mA	73	1,52
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-Dİk	60	1,25
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-İA	56	1,17
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-A	48	1
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-İp	42	,88
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAş	36	,75
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-İlk	31	,65
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)l	29	,6
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	29	,6
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)l	28	,58
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-İl	28	,58
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mAk	26	,54

Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-An	24	,5
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)rken	22	,46
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CI	22	,46
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-I	22	,46
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-DIr	19	,4
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-IncA	19	,4
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CA	18	,38
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAn	17	,35
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	16	,33
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAki	16	,33
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)t	15	,31
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	13	,27
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-ArAk	13	,27
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-DIğIndA	12	,25
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-lAn	12	,25
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	10	,21
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)m	10	,21
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GI	9	,19
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)k	7	,15
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-AcAk	7	,15
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)r	6	,13
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-A	6	,13
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-lAş	6	,13
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-mAdAn	6	,13
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAk	6	,13
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ncI	5	,1
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-CA	5	,1
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-slz	5	,1
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)r	4	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)y	4	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ş	4	,08
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	4	,08
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-A / -A	4	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mA	4	,08
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-mAz	4	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)v	3	,06
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AnAk	3	,06
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-IcI	3	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)n	3	,06
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-sA	3	,06
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)lA	2	,04
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	2	,04
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ntI	2	,04
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)t	2	,04
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)t	2	,04
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AcAk	2	,04
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-An	2	,04
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sAl	2	,04
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)k	1	,02
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)k	1	,02
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)n	1	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(i)ken	1	,02
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-AslyA	1	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CAk	1	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CIk	1	,02

İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CII	1	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAn	1	,02
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GA	1	,02
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GIn	1	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-gil	1	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-ki	1	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-mAn	1	,02

Tablo 8'in verileri doğrultusunda erkek öğrencilerin 74 çeşit yapım eki kullandıkları görülmektedir. Bu eklerin 4 tanesinin (%5) öğrenci başına kullanım ortalaması 1'in üstündedir. 69 tane (%95) ekin öğrenci başına kullanım ortalaması ise 1'in altındadır. Bu bağlamda bakıldığında, erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha az ortak ek kullanıp daha fazla çeşitli ek kullandıkları tespit edilmiştir. Erkek öğrenciler de -kız öğrencilerde olduğu gibi- yapım eklerinin kullanımında çekim eklerine göre daha fazla çeşitli ek kullanma performansı göstermişlerdir. Kullanılan eklerin 23 tanesi (%31) fiilden isim yapan yapım eklerinden, 21 tanesi (%28) isimden isim yapan yapım eklerinden, 16 tanesi (%23) fiilimsi yapan yapım eklerinden, 7 tanesi (%9) isimden fiil yapan yapım eklerinden ve yine 7 tanesi (%9) fiilden fiil yapan yapım eklerinden oluşmaktadır. Kız öğrenciler en çok isimden isim yapan yapım eklerini kullanmışken erkek öğrenciler en çok fiilden isim yapan yapım eklerini kullanmışlardır.

Tablo 9. Kız ve Erkek Öğrencilerin Kullandıkları Yapım Eklerinin İlk 10 Sırasının Karşılaştırmalı Listesi

Kız Öğrenciler			Erkek Öğrenciler		
Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması	Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-Dik	1,55	İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mA	1,52
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mA	1,49	Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-Dik	1,25
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	1,48	İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	1,17
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-Ip	1,37	İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-A	1
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	1,29	Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-Ip	,88
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)l	1,19	İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAş	,75
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-II	1,11	İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-IIk	,65
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mAk	1	Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)l	,6
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-IIk	,97	Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	,6
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-An	,96	Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)l	,58

Tablo 9'un verilerine bakıldığında, yapım eklerinin kullanımında çok belirgin bir fark olmadığı görülmektedir. Her ne kadar kullanılan eklerin sırası değişse de önemli ölçüde bir farklılık görülmemektedir.

Tablo 10. Bütün Öğrencilerin Kullandıkları Yapım Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mA	182	1,5
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-Dik	173	1,43
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	164	1,36
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-Ip	142	1,17
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	123	1,02
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)l	116	,96
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-II	109	,9

İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-İlk	102	,84
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mAk	99	,82
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-An	94	,78
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-A	91	,75
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAş	91	,75
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-Dİr	61	,5
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-İncA	57	,47
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CI	56	,46
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-ArAk	54	,45
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	53	,44
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)rken	51	,42
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)t	50	,41
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CA	49	,4
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	48	,4
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)l	47	,39
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAki	42	,35
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GI	37	,31
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-I	37	,31
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAk	36	,30
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-DİğİndA	35	,29
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)k	31	,26
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-İAn	31	,26
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAn	30	,25
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)m	29	,24
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-AcAk	27	,22
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-Gİn	27	,22
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CIk	20	,17
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ncİ	18	,15
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-İAş	18	,15
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	17	,14
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sİz	17	,14
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ş	15	,12
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-A	15	,12
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-gil	15	,12
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CAk	14	,12
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-mAdAn	14	,12
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)y	10	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mA	9	,07
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-mİş	9	,07
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)r	8	,07
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)v	8	,07

Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-A / -A	8	,07
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AcAk	8	,07
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)k	7	,06
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	7	,06
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-Icl	7	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-mAn	7	,06
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-CA	6	,05
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-mAz	6	,05
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)r	5	,04
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ntI	5	,04
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-ç	5	,04
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-lAr	5	,04
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)n	4	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)t	4	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)t	4	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-An	4	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-ki	4	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sAl	4	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AnAk	3	,02
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-AsIyA	3	,02
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-I	3	,02
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-sA	3	,02
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)lA	2	,02
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	2	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)z	2	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(i)ken	2	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAn	2	,02
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mur	2	,02
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-tI	2	,02
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)k	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)k	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r / -mAz	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)n	1	,01
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-AcAkken	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-AlI	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)m	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-CAk	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CII	1	,01
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-DA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DA	1	,01

Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-DlkçA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-eş	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GA	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GAn	1	,01
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-ImA	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-Inç	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-kâr	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-lAş	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-m	1	,01
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAcA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sA	1	,01
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sIl	1	,01
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-yorken	1	,01

Tablo 10'un verilerine bakıldığında, bütün öğrencilerin toplam 102 çeşit yapım eki kullandıkları görülmektedir. Bu eklerin 5 tanesinin (%5) öğrenci başına ortalama kullanımları 1'in üzerindedir. Öğrenci başına ortalama kullanımı 1'in altında olan ek sayısı ise 97'dir (%95). Bu veriye göre öğrencilerin yapım eklerinde çekim eklerine göre büyük ölçüde çeşitlilik gösterdikleri gözlenmektedir. Öğrencilerin kullandıkları yapım eklerinin 32 tanesi (%31) isimden isim yapan yapım eklerinden, 29 tanesi (%28) fiilden isim yapan yapım eklerinden, 22 tanesi (%22) fiilimsi yapan yapım eklerinden, 11 tanesi (%11) isimden fiil yapan yapım eklerinden ve 8 tanesi (%8) fiilden fiil yapan eklerden oluşmaktadır. Bu durumda, öğrencilerin en çok isimden isim yapan yapım eklerini, en az ise fiilden fiil yapan yapım eklerini kullandıkları görülmektedir.

Tablo 11. Metinlerde Kullanılan Yapım Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-II	214	5,94
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-An	203	5,64
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	192	5,33
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-DIk	171	4,75
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mA	169	4,69
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)l	161	4,47
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-IIk	155	4,31
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)m	148	4,11
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	131	3,64
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)k	105	2,92
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-DIr	96	2,67
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mAk	96	2,67
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-Ip	89	2,47
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-I	77	2,14
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	76	2,11
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)t	75	2,08
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAki	60	1,67
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GI	59	1,64
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CI	55	1,53
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-A	52	1,44
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-ArAk	46	1,28

Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	44	1,22
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-A	43	1,19
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-IncA	35	,97
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-AcAk	34	,94
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)l	33	,91
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-mIş	33	,92
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-IAş	32	,89
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sAl	31	,86
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)rken	27	,75
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GIn	25	,69
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sIz	25	,69
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ş	24	,67
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)l	24	,67
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)m	24	,67
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-Icl	23	,64
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)n	23	,64
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)r	21	,58
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-mAz	21	,58
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-DiğIndA	20	,56
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	19	,53
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-lAn	19	,53
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mA	18	,5
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAş	17	,47
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-mAdAn	17	,47
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)l	15	,42
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CA	15	,42
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)z	13	,36
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-An	11	,31
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ncI	11	,31
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-ki	11	,31
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-mAn	11	,31
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	11	,31
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)t	10	,28
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-DI	10	,28
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CIk	10	,28
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-DIkçA	9	,25
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-yorken	9	,25
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AnAk	8	,22
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-ç	8	,22
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r	8	,22
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-A / -A	8	,22
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AcAk	7	,19
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)k	7	,19
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-III	6	,17
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAk	6	,17
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)v	6	,17
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GA	6	,17
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)y	6	,17
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	5	,14
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)y	5	,14
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)ntI	5	,14
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)t	5	,14
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(i)ken	5	,14
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-Gen	5	,14

Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-CA	4	,11
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-I	4	,11
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAr	4	,11
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-î	4	,11
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-leyin	4	,11
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)r / -mAz	4	,11
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-IA	3	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAn	3	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GAn	3	,08
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)t	3	,08
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)k	3	,08
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-ImS	3	,08
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-Inç	2	,06
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)n	2	,06
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GIç	2	,06
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-DA	2	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)r	2	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAm	2	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-kâr	2	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-sII	2	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-tI	2	,06
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AğAn	1	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAz	1	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mIş	1	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-DIn	1	,03
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)m	1	,03
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	1	,03
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)ş	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CAk	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAn	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-gir	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-Im	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)n	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-CI	1	,03
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-AsI	1	,03
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-AlI	1	,03
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-CAsInA	1	,03
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-mAksIzIn	1	,03

Tablo 11'in verilerine bakıldığında, metinlerde 113 çeşit yapım eki kullanıldığı görülmektedir. Bu eklerden 23 tanesinin (%20) metin başına ortalama kullanım sayısı 1'i geçmektedir. Diğer 90 tanesinin (%80) metin başına kullanım sayısı 1'i geçmemektedir. Bu veri, öğrencilerin eklerinden aynı doğrultuda alınan verilerle karşılaştırıldığında, öğrencilerin yazılı anlatımlarında daha çeşitli ek kullanıldığı sonucunu ortaya koymaktadır. Metinlerde ek çeşitlilik sayısı fazla olsa da, yoğunluk belli ekler çevresinde toplanmaktadır. Başka bir ifadeyle, ders kitaplarındaki metinler belli ekleri tekrarlayarak kullanmıştır. Ders kitaplarında kullanılan yapım eklerinin 35 tanesi (%31) isimden isim yapan yapım eklerinden, 34 tanesi (%30) fiilden isim yapan yapım eklerinden, 23 tanesi (%21) fiilimsi yapan yapım eklerinden, 14 tanesi (%12) isimden fiil yapan yapım eklerinden ve 7 tanesi (%6) fiilden fiil yapan yapım eklerinden oluşmaktadır. Metinlerde görülen ek türlerindeki bu sıralama öğrencilerin kullandıkları eklerdeki sıralamayla örtüşmektedir.

Tablo 12. Öğrencilerin Kullandıkları Yapım Ekleriyle Metinlerde Kullanılan Yapım Eklerinin İlk 10 Sırasının Karşılaştırmalı Listesi

Bütün Öğrenciler			Metinler		
Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması	Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Metin Başına Kullanım Ortalaması
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mA	1,5	İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-II	5,94
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-DIk	1,43	Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-An	5,64
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	1,36	İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	5,33
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-Ip	1,17	Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-DIk	4,75
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	1,02	İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mA	4,69
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)l	,96	Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)l	4,47
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-II	,9	İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-IIk	4,31
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-IIk	,84	Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)m	4,11
İsim Fiil Yapan Yapım Eki	-mAk	,82	Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)n	3,64
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-An	,78	Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)k	2,92

Tablo 12'nin verilerine bakıldığında, öğrencilerin öncelikli olarak kullandıkları yapım ekleriyle metinlerde kullanılan yapım eklerinin sıralamasının farklı olduğu görülmektedir. Ayrıca, her iki listede de bir diğerinde bulunmayan ekler tespit edilmiş, ders kitaplarındaki metinlerle öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları yapım eklerinin önemli ölçüde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Tablo 13. Öğrencilerin Kullandıkları, Metinlerde Kullanılmayan Yapım Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)k	1	,01
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)IA	2	,02
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-sA	3	,02

Tablo 14. Metinlerde Kullanılan, Öğrencilerin Kullanmadıkları Yapım Ekleri

Ekin Adı	Kullanım Biçimi	Toplam Kullanım Sayısı	Öğrenci Başına Kullanım Ortalaması
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)l	24	,67
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)l	15	,42
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)n	1	,03
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(A)t	3	,08
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(A)y	6	,17
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-(I)k	7	,19
İsimden Fiil Yapan Yapım Eki	-(I)m	1	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-AğAn	1	,03
Sıfat Fiil Yapan Yapım Eki	-AsI	1	,03
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-CAsInA	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAm	2	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-DAr	4	,11
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-DI	10	,28
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-DIIn	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-Gen	5	,14
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-GIç	2	,06
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-gir	1	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-III	6	,17
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-Im	1	,03
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-î	4	,11

Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-IA	3	,08
Fiilden Fiil Yapan Yapım Eki	-IA	5	,14
İsimden İsim Yapan Yapım Eki	-leyin	4	,11
Zarf Fiil Yapan Yapım Eki	-mAksIzIn	1	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mAz	1	,03
Fiilden İsim Yapan Yapım Eki	-mIş	1	,03

Tablo 13 ve Tablo 14'ün verilerine bakıldığında, öğrenciler tarafından kullanıldığı halde metinlerde kullanılmayan 3 ek olduğu görülmektedir. Bu sayı, öğrencilerin kullandıkları toplam yapım eki çeşidi içinde % 3'e karşılık gelmektedir. Metinlerde kullanıldığı halde öğrencilerin kullanmadıkları yapım eki sayısı ise 26'dır ve bu sayı metinlerde kullanılan toplam yapım eki çeşidi sayısının % 23'üne karşılık gelmektedir. Bu sonuçtan hareketle, metinlerde kullanılan eklerin önemli bir kısmının öğrenciler tarafından kullanılmadığı görülmektedir.

4. Sonuç

Ana dili dört temel beceriyle birlikte sarmal bir şekilde dil öğretimine katkı sağlayan dil bilgisi öğretimiyle birlikte yürütülmektedir (Sağır, 2002; Güneş, 2013a; Güneş, 2013b; Önkaş, 2010; Aytas, 2010; Çifci, 2015). Fakat dil bilgisi öğretimiyle ilgili yapılan araştırmalar bu dil alanının sağlam bir zemine oturtulmadığı yönündedir. Dolayısıyla öğretilecek olan dil bilgisi konularının tematik mi yoksa sistematik mi olarak verilmesi gerektiği artık açıklığı kavuşturulmalıdır (Bulut, 2015; Tekşan, 2012; Göçer, 2008; Yaman ve Süğümlü, 2009; Polatcan, 2014). Bu çalışmada da metinlerde yer alan eklerle öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları eklerin örtüşme durumları üzerinde durulmuştur. Yapılan araştırma sonucunda kız öğrencilerinin erkek öğrencilere göre yapım eklerinin kullanımında çekim ekleri açısından daha fazla çeşitli ek kullandıkları belirlenmiştir. Bütün öğrencilerin ise en çok isimden isim yapım eklerini, en az ise fiilden fiil yapan eklerini kullanmışlardır. Bu durum yazma çalışmalarının bu bağlamda yeniden gözden geçirilmesini gerektirmektedir. Ders kitaplarında kullanılan eklerle öğrencilerin kullandıkları eklerin örtüştüğü görülmüştür. Bunun yanında kitaplardaki ek çeşitliliğinin öğrencilerin çalışma kâğıtlarına göre daha fazla olması olumlu bir nokta olarak değerlendirilmektedir.

Bu çalışmanın, öğrencilerin ek kullanımlarıyla ilgili eğilimlerinin ve becerilerinin tespit edilebilmesi adına yapılacak daha derinlikli ve çok yönlü çalışmalara ilham kaynağı olması beklenmektedir. Çalışmadan elde edilen bulgular, bu alanda yapılacak başka çalışmaların bulgularıyla karşılaştırılmalı ve öğrencilerin kullandıkları eklerin listeleri çıkarılarak ders kitabı hazırlayıcıları için yön gösterici birer kılavuz olarak sunulmalıdır.

Hem çekim eklerinde hem de yapım eklerinde öğrencilerin öncelikli olarak kullandıkları eklerle metinlerin öncelikli olarak kullandıkları eklerin farklı olduğu görülmektedir. Bu fark, yapım eklerinin kullanımında daha da belirgin bir şekilde tespit edilmiştir. Ders kitaplarındaki metinler hazırlanırken öğrencilerin kullanmayı tercih ettikleri eklerle –ve de dolayısıyla kelimelere– ağırlık verilmesi, buradan hareketle de metinlerin öğrencilerin hem seviyesine hem de ilgi alanlarına hitap edebilmesi sağlanmalıdır.

Öğrencilerin kullandıkları eklerden hareketle, kip kullanımı eğilimlerinin daha çok geçmiş zaman yönlü olduğu saptanmış; bu noktada metinlerdeki eğilimin ise geniş zaman yönlü olduğu görülmüştür. Dolayısıyla, zaman eğilimi konusunda metinler ve öğrenciler yönlerini çok farklı zaman dilimlerine dönmüşlerdir. Bu noktada bir paralellik sağlanmalıdır. Bunun yanında, gerek

metinlerde gerekse öğrencilerin yazılı anlatımlarında gelecek zamanın kullanımı çok kısıtlı kalmıştır. Öğrencilerin geleceğe dair fikirlerini ve hayallerini ortaya koyabilmeleri için gelecek zaman kavramının öğrencilere fark ettirilmesi gerekmektedir.

Kullanılan eklerle ilgili yapılacak olan çalışmalara sadece dil bilim açısından bakılmamalı, kullanılan eklerin hem kelime hazinesi hem de kelime çağrışımı çalışmalarıyla ilişkisi de göz önünde bulundurularak yeni çalışmaların çok yönlü yapılması sağlanmalıdır.

Kaynakça

Aytaş, G. ve Çeçen, A. (2010). Ana Dili Eğitiminde Dil Bilgisi Öğretiminin Yeri Ve Önemi, *TÜBAR*, 27, 77-89.

Bulut, P. (2005). İlkokul Öğrencilerine Dil Bilgisi Öğretiminde Bir Yöntem Önerisi: Yaratıcı Drama, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(37), 719-725.

Çifçi, M. (2011). Dil Bilgisi Öğretiminin Geleceği, 38. ICANAS (Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi) Bildirileri (Cilt 1), Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları.

Dolunay, S. K. (2010). Dil Bilgisi Öğretiminin Amacı ve Önemi. *TÜBAR*, 27, 275-284.

Epçaçan, C. (2013). Yapılandırmacı Anlayışa Göre Düzenlenmiş Ortaokul Türkçe Dil Bilgisi Öğrenme Alanındaki Konular ve Etkinliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(4), 409-430.

Ergin, M. (2002). *Türk Dilbilgisi*. İstanbul: Bayrak Yayınları.

Göçer, A. (2008). Türkçe Dil Bilgisi Öğretiminde Çözümleme Yönteminin Kullanımı, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(10), 101-119.

Güneş, F. (2007). *Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Güneş, F. (2013a). *Türkçe Öğretimi: Yaklaşım ve Modeller*, Ankara: Pegem Akademi.

Güneş, F. (2013b). *Yapılandırıcı Yaklaşımla Dil Bilgisi Öğretimi*, 9(3), 171-187.

Korkmaz, Z. (2003). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kurudayıoğlu, M. ve Karadağ, Ö. (2005). Kelime Hazinesi Çalışmaları Açısından Kelime Kavramı Üzerine Bir Değerlendirme, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 293-307.

Kurudayıoğlu, M. ve Karadağ, Ö. (2010). Türkçedeki Kelime Türetme Özelliğinin İlköğretim Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarına Yansımaları, *TÜBAR*, 27, 437-455.

Onan, B. (2009). Eklemeli Dil Yapısının Türkçe Öğretiminde Oluşturduğu Bilişsel (Kognitif) Zeminler, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 237-264.

Önkaş, N. A. (2010). Ana Dili Öğretimine Yeni Yaklaşımlar, *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, 121-128.

Polatcan, F. (2014). Kavram Haritalarının Türkçe Dersinin Öğretiminde Öğrenci Başarısına Etkisiyle İlgili Öğrenci Görüşleri, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(4), 1-15.

Sağır, M. (2002). *Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Tekşan, K. (2012). Atasözlerinden Dil Bilgisi Öğretiminde Kullanılabilirliği, *TÜBAR*, 31, 301-322.

Yaman, H. ve Süğümlü, Ü. (2009). Dilbilgisi Öğretiminde Senaryo Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Etkiliği, *Dil Dergisi*, 144, 56-73.

Yapıcı, M. (2004). İlköğretim Dil bilgisi Konularının Çocuğun Bilişsel Düzeyine Uygunluğu. *İlköğretim-Online*, 3(2), 35-41.